

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY VUOSIRAPORTTI 2021

KOHTAA MUT

Kohtaa
mut

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY
"KOHTAA MUT"
VUOSIRAPORTTI VUODESTA 2021

Sisältö

Kohti kansalaisuutta ja ihmisoikeuksia – 60 vuotta.....	3
Vaikuttamistoiminta	
Vammaislainsäädännön uudistaminen keskiössä.....	4
Kansalaistoiminta	
Tuki yhdistyksille sekä toimintaa perheille ja aikuisille.....	9
Viestintä	
Vaalivaikuttamista ja kampanjayhteistyötä	23
Talous ja hallinto	25
Kunniamerkit ja huomionosoitukset	31
Tukipiirit ja yhdistykset.....	34

Tässä raportissa kerromme avoimesti liiton toiminnan sisällöistä, tuloksista, hallinnosta ja taloudesta.

Kansikuvassa

Äiti Pia Syrjälä ja 15-vuotias Patrik Mynämäeltä olivat tuetulla lomalla jo kolmatta kertaa. Patrikin isä ei ennättänyt mukaan lomalle, ja hänelle lähetettiinkin paljon kuvia. Kuvaaja Laura Vesa.

Julkaisija Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Pinninkatu 51, 33100 Tampere, www.tukiliitto.fi

Kohti kansalaisuutta ja ihmisoikeuksia – 60 vuotta

TÄSSÄ RAPORTISSA KERROMME avoimesti Kehitysvammaisten Tukiliiton toiminnasta, tuloksista ja taloudesta vuonna 2021. Tukiliitossa toiminnan ominaispiirteensä on valtakunnallisten toimintamuotojen ja jäsenpalveluiden suuri määrä, eri toimintamuotoja on useita kymmeniä. Näin voimme auttaa ja tukea monien eri kohderyhmien ihmisiä elämänkaaren eri vaiheissa. Raportoimme seuraavilla sivuilla toiminnasta kattavasti ja kerromme mitä olemme tehneet ja saaneet aikaan vaikuttamistyöstä, osallisuuden ja yhdenvertaisen osallistumisen edistämisestä, yli 150 jäsenyhdistyksen tuessa, perheille suunnatusta toiminnasta, aikuisille kehitysvammaisille suunnatusta toiminnasta, harvinaista ja perinnöllistä sairautta sairastavien palveluista sekä monissa muissa toiminnoissa ja jäsenpalveluissa.

Vuosi 2021 oli Kehitysvammaisten Tukiliitolle juhlavuosi, 60. vuosi. Vietimme juhlavuotta tukemalla paikallista yhdistys- ja harrastustoimintaa taloudellisesti sekä kertomalla viestinnässämme ihmisistä ja vapaaehtoistoiminnasta vuosikymmenten varrelta.

Lämpimät kiitokset kaikille teille tuhansille upeille ihmisille, jotka olette vaikuttaneet eri tavoin positiivisesti 60 vuoden aikana Kehitysvammaisten Tukiliiton toimintaan. Kiitokset liiton työntekijöille osaavan, ammattimaisen, ihmisläheisen ja tuloksellisen toiminnan toteuttamisesta ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä.

Risto Burman
toiminnanjohtaja

VAMMAISLAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMINEN KESKIÖSSÄ

KORONA VAIKUTTI EDELLEEN osin siihen, mitkä teemat olivat työmme keskiössä. Muiden kehitysvamma-alan järjestöjen kanssa kevään aikana kuukausittain tuotetut korona-ajan tilannekatsaukset koronan vaikutuksista kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä elämään saivat kiitosta valtioneuvoston tilannekeskukselta, joka hyödynsi niitä suoraan omassa toiminnassaan.

Lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään vaikuttaminen näkyi työssämme muun muassa isona lausuntojen ja kannanottojen määränä sekä puheenvuoroina, joiden sisältöjä myös monet muut tahot hyödynsivät omassa vaikuttamistyössään. Vaikuttamistyön keskeisimpänä teemana kehitysvamma-alan asumisen neuvottelukunnassa oli henkilöstön saatavuuden ja osaamisen tilanne, joka vuoden 2021 aikana vaikeutui merkittävästi.

Vammaislainsäädännön uudistamiseen liittyvä työ oli lainsäädäntöön vaikuttamisemme keskiössä vuonna 2021. Kevään kussakin Valas-kuulemistilaisuudessa pidimme omat puheenvuorot ja olimme myös mukana tekemässä Vammaisfoorumin puheenvuoroja. Lisäksi annoimme seitsemän kirjallista Valas-uudistukseen liittyntä lausuntoa, osallistuimme moniin vaikuttajataapaamiin aiheesta ja teimme runsaasti myös suoraa yhteistyötä uudistusta valmistelleiden virkamiesten kanssa. Saimme työllämme edistettyä monia tärkeitä tavoitteitamme, kuten tuetusta päätöksenteosta säätämistä ja sitä, että mahdollisimman moni saisi henkilökohtaista apua, ja sen ulkopuolelle jäävillekin olisi tarjolla sopivaa palvelua.

Teimme Valas-lausuntojen lisäksi 17 muuta lausuntoa ja kannanottoa sekä osallistuimme kolmeen muuhun kuulemistilaisuuteen. Työllämme oli vaikutusta esimerkiksi varhaiskasvatuksen tukisäännösten kirjaamiseen varhaiskasvatuslakiin, asiakasmaksulain muutosten

Oikeuksienvalvonta

Lausunnot ja kannanotot	
Määrä	24
AVI-päivät ja laki-illat	
Osallistujia	376
Puheenvuorot muiden järjestämissä tilaisuuksissa	
Tilaisuuksia	25
Osallistujia	2 200

Lakineuvonta 2021

	kpl
Lakineuvonta, yhteydenottoja / tapauksia	
Määrä	1 287
Asiakirjojen avustaminen	
Määrä	22

Oikeuksienvalvonnan keskeinen toiminta 2021, lukuja.

toimeenpanoon, kuntoutuksen uudistamistyöhön, lapsistrategian toimeenpanoon sekä lastensuojelun vaativan sijaishuollon uudistamiseen. Jotkut koronaan liittyvät lainsäädäntöuudistukset vaativat myös viime vuonna meiltä vaikuttamisen toimia.

Teimme vaikuttamisessa hyvää ja tuloksekasta yhteistyötä muiden kehitysvamma- ja autismijärjestöjen, Vammaisfoorumin ja Lastensuojelun Keskusliiton kanssa. Toimimme yhteisten tavoitteiden eteen myös esimerkiksi Assistentti.infossa, Omaishoidon verkostossa sekä Sosteen yhteistyöverkostoissa. Pääsimme mukaan sosiaali- ja

terveysministeriön asettamaan tärkeän itsemääräämisoikeusuudistuksen valmistelun seurantar ryhmään, joka aloitti työnsä vasta loppuvuodesta.

Tehokasta viestintää ja vaikuttavia koulutuksia

Oikeuksienvälön viestintä tehostui; tuotimme kaikkiaan 61 erilaista julkaisua keskeisistä oikeuksienvälön teemoista verkossa, somessa ja jäsenlehdessä, ja avasimme uuden Oikeuksienvälön ajankohtaista -verkkosivun. Päivitimme laajalevikkiset sosiaaliturvaoppaat. Näin jäsenistö pysyi ajan tasalla erilaisten uudistusten etenemisestä ja sai tukea epäkohtiin puuttumisessa. Esimerkiksi Tuki ja neuvot -sivusto tavoitti noin 79 000 kävijää.

Verkkovälitteisesti järjestämissämme kehitysvamma-alan yhteistyöpäivissä alan työntekijät saivat vahvistusta oikeuksia huomioiviin työtapoihin sekä tietoa erityisesti vammaispuvelun ja lastensuojelun yhdyspintakysymyksistä. Muiden alueellisten järjestöyhteistyötilaisuuksien tuloksena alueella tunnistettiin oikeuksien epäkohtia ja saatiin keinoja puuttua niihin. Myös kehittämis-yhteistyöhön jäsenistön ja kuntaviranomaisen välillä syntyi uutta innostusta.

Lakineuvonta palveli jälleen laadukkaasti perheitä ja ammattilaisia

Lakineuvontaan tuli 1 287 yhteydenottoa. Määrä pysyi lähes samalla tasolla kuin 2020, vaikka koronakysymysten määrä puolittui. Palautteen perusteella lakineuvomme auttoivat perheitä asioiden ajamisessa ja ammattilaisia lain soveltamisessa. Neuvonta auttoi heitä tukemaan kehitysvammaisten ihmisten itsemääräämisoikeutta, osallisuutta ja omaa päätöksentekoa.

”Apu on ollut korvaamatonta! Enpä olisi ikinä uskonut, että kehitysvammaisen lapsen asioissa joutuu hakemaan apua lakimieheltä, mutta näkyypä joutuva. Onneksi on tämä palvelu, alkää koskaan lopettako!”

Kesäkuussa 2021 muistutimme Meidän kaikkien kunta -kampanjalla, että kuntien pitää työ- ja päivätoiminnan lisäksi tarjota kuntalaisilleen sopivaa tukea työllistymiseen.

Kohtaa mut

**Kehitysvammaisten
Tukiliiton Tuki ja neuvot -sivut
tavoittavat vuosittain
noin 79 000 kävijää.**

Tukiliitto.fi

Oikeuksienvälön saatiin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskuksen (STEA) kohdennettua valtionavustusta 223 000 euroa.

Edistimme osallisuutta työ- ja päivätoiminnassa ja toisen asteen koulutuksessa

Koulutimme KVANK:n Osallisuutta ja työllistymistä tukevan toiminnan laatukriteereistä.

Työelämä tietoa ja tukea työnhakuun -koulutuksessa Kajaanissa osallistujat miettivät yhdessä ansioluettelon tekemistä, omia vahvuuksiaan ja unelmatöitään.

Koulutukset antoivat välineitä soveltaa laatukriteereitä työ- ja päivätoiminnassa ja toivat uusia näkökulmia osallistujien tekemään työhön. Toitimme yhteistoiminnallisia Liikettä päivääni – tukea omiin valintoihin –kokonaisuuksia hyödyntäen liiton eri toimintoja. Yhteistyössä paljon tukea tarvitsevien päivätoimintaa järjestävien yksiköiden kanssa pystyimme tarjoamaan tukea tarvitseville ihmisille kokemuksia valintojen tekemisestä ja päättämisestä, sekä ohjaajille keinoja heidän toimijuutensa tukemiseen.

Järjestimme kolme työtoiminnan asiakkaille suunnattua työelämäaiheista kurssia Kajaanissa ja Siilinjärvellä, joiden osallistujista 96 % koki kurssista olleen hyötyä itselleen ja 93 % kertoi tietävänsä kurssin käytyään enemmän palkkatyöstä ja työnhausta. Kurssien välillisiä tuloksia ovat myös yhteistyökeskustelut kurssipaikkakuntien sote ja vammaispalveluiden viranhaltijoiden sekä työntekijöiden kanssa työtoiminnan kehittämisestä ja tuetun työn työhönvalmennuksesta.

Perustamamme Tuen ja valmennuksen keskuksen verkkosivujen kävijämäärät kasvoivat 154 % edellisestä vuodesta. Tuettu päätöksenteko nousi vuoden aikana erittäin ajankohtaiseksi aiheeksi ja useat muut toimijat pyysivät mei-

Osallisuuden edistäminen 2021

	kpl
Tilaisuudet ja tapahtumat	10
joissa osallistujia	592
Puheenvuorot muiden järjestämissä tilaisuuksissa	15
joissa kuulijoita	387
Lausunnot ja verkostoyhteistyössä tehdyt kannanotot	7
Yhteydenottoja	55
Neuvontayhteydenotot	60
Julkaisut (artikkelit, haastattelut, blogit, suorat lähetykset)	14

Osallisuuden edistämisen lukuja vuonna 2021.

tä puhumaan tilaisuuksiin ja työpajoihin aiheen asiantuntijoina. Tuettu päätöksenteko oli teemanä myös läheisille ja lähityöntekijöille suunnatuissa Osaamisfoorumeissa. Osallistujista 61 % kertoi foorumin jälkeen, että heillä on nyt enem-

män keinoja tukea läheisensä tai asiakkaan omia päätöksiä ja 78 prosentilla on enemmän keinoja kysyä läheisensä mielipiteitä.

Järjestimme yhteistyössä Inclusion European kanssa Europe in Action -konferenssin teemalla Taidot – Skills. Verkkokonferenssiin osallistui yli 400 osallistujaa 38 maasta. Sen sisältöä pidettiin inspiroivana ja mielenkiintoisena. Viiteen palkkatyöllistymisen koulutukseemme osallistuneiden ymmärrys työllistymisestä, siihen tarvittavasta tuesta, eri tukimuodoista ja tuetusta osuuskunnasta lisääntyi. Vuoden aikana koulutimme myös tuetusta päätöksenteosta, opiskelusta, päivätoiminnasta sekä osallisuuden ja itsemääräämisoikeuden toteutumisesta.

*”Kiitos ajattelumme uudistamisesta!”
Palaute koulutukseemme osallistuneelta*

Neuvontayhteydenotot lisääntyivät hieman edellisestä vuodesta. Neuvonnassa nousivat esille eniten uudistuneen oppivelvollisuuden toteuttamiseen liittyvät haasteet ja toisen asteen koulutus sekä työ- ja päivätoimintaan liittyvät kysymykset.

Keskeinen roolimme kehitysvamma-alan asuminen neuvottelukunnan työn ja päivätoiminnan valiokunnan varapuheenjohtajana edisti kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden ja asiakasnäkökulman vahvistumista verkostotoimijoiden tuottamissa palveluissa sekä selvityksessä korona-ajan vaikutuksista. MTV Uutiset nosti selvityksen tuloksia julkisuuteen.

Yhdessä muiden ihmisoikeus- ja vammaisjärjestöjen kanssa tekemämme vaikuttamistyön myötävaikutuksesta vammaisten lasten opiskeluun liittyvät asiat ja kouluinkluisio nousivat paremmin esiin koulutuspoliittisessa selonteossa, ja uudistettua oppivelvollisuuslakia tarkennetaan. Otimme kantaa myös muun muassa Työkanaava Oy:n perustamiseen ja YK:n vammaissopimuksen artikla 27 yleiskommenttiluonnokseen. Mielipidekirjoituksemme avotyötoiminnan ongelmallisuudesta kirvoitti jatkokeskustelua Helsingin Sanomissa.

*Osallisuuden edistämiseen saatiin
STEA:n kohdennettua
valtionavustusta 113 000 euroa.*

Vuosittain julkaistavasta Liikkeelle!-lehdestä löytyy tietoa Malikkeen tapahtumista.

Tieto lisääntyi toimintavälineistä ja osallistumisen mahdollistamisesta

Malikkeen sosiaalisen median kampanjat lisäsivät tietoa vaikeasti vammaisten ihmisten oikeuksista ja osallistumisen mahdollisuuksista. Videojoulukalenterin luukut muistuttivat lasten oikeuksien toteutumisen merkityksestä. Ne toivat näkyväksi mahdollisuuksia, joita on olemassa moninaisista tuen tarpeista riippumatta. Videojoulukalenteri tavoitti sosiaalisessa mediassa 59 000 katsojaa. Tietoa tarvitsevat löysivät aiempaa tehokkaammin sosiaalisen median kanavat. Kanavien kattavuus nousi 12 %.

Vaikeasti vammaiset ihmiset saivat osallistumisen mahdollisuuksia

Vaikeasti vammaisten lasten perheiden kursseilla tavoitettiin 30 perhettä. Perheiden palautteita:

”Uuden harrastuksen löytäminen vammaiselle lapselle ja jatkossa osallisuuden mahdollisuus perheen yhteiseen harrastukseen.”

”Saimme olla hetken sellainen perhe kuin muutkin.”

Vaikeasti vammaisille aikuisille lähi-ihmisineen toteutettiin 8 toiminnallista kurssia, retkeä. Osallistujan perheenjäsenen palaute:

"Hän on yksinäinen, joten tuo viikonloppu antoi hänelle niitä todella tärkeitä sosiaalisia kontakteja muihin ihmisiin, jotka eivät ole perheenjäseniä. Lisäksi hän oli nauttinut tuntiensa itsensä tärkeäksi saadessaan olla avuksi muille."

Toimintavälinekoulutuksia toteutettiin 15. Osallistujien palautteita Ulos talosta, pois pihasta -toimintavälinekoulutuksista:

"Opin paljon uutta tietoa, jota aion viedä eteenpäin työpaikalleni. Aloitan myös viemään eteenpäin toimintavälineiden hankintaa työpaikallani."

"Merkittävä hyöty osallistumisen, osallisuuden ja toimijuuden tukemiseen."

Mahdollistimme toimintavälineiden kokeilua

Toimintavälineiden kokeilutapahtumia toteutettiin 13. Välinevuokraamot palvelivat välineiden kokeilijoita Tampereella, Helsingissä ja Rovaniemellä. Toimintavälineperäkärry kiersi kuudessa eri kunnassa. Vuokrauskertoja oli 399 kpl ja vuokrausvuorokausia 6527 kpl. Julkaisimme oppaan kuntiin ja kouluihin yhteiskäyttöön soveltuvista apuvälineistä.

"Saimme varmuuden välineen sopivuudesta käyttäjälle, oma väline on sen perusteella hankittu."

"Toimintaväline mahdollisti lapsen osallistumisen perheen yhteiseen toimintaan, toimintaväline oli välttämätön."

Malike-toimintaan saatiin STEA:n kohdennettua valtionavustusta 486 000 euroa.

Armas Karvinen, 10, pääsi hiihtämään ensimmäisen kerran elämässään Vuokatissa Malikkeen kurssilla. Ilman toimintavälineitä moni asia voisi jäädä kokematta ja tekemättä.

Malike

Malikkeen toiminta	
Osallistujia	3 022
Yhteistyökumppaneita toiminnan toteuttamiseksi	28
Ohjaus ja neuvonta puhelimitse ja sähköpostilla	
Määrä	909
Asiantuntijapuheenvuoroja	
Määrä	27
malike.fi pääsivun käyttäjät	
Käyttäjät	12 586
Istuntomäärä	7 445

Malikkeen lukuja vuonna 2021.

TUKI YHDISTYKSILLE SEKÄ TOIMINTAA PERHEILLE JA AIKUISILLE

Jäsenyhdistysten tuki

Tietoverkko mahdollisti
monipuoliset koulutukset ja tukimuodot

Kehitysvammaisten Tukiliitolla oli vuonna 2021 yhteensä 153 paikallista ja valtakunnallista jäsenyhdistystä sekä 14 alueellista tukipiiriä. Tukiliiton jäsenyhteisöihin kuului vuoden 2021 lopussa 14 654 henkilöjäsentä. Liitto tarjosi jäsenyhdistyksilleen vuoden aikana monipuolisia koulutuksia, tietoa sekä yhdistyskohtaista neuvontaa ja ohjausta. Tietoa ja tukea annettiin kehitysvammaisten ja heidän perheidensä asemaan ja oikeuksiin vaikuttamiseen sekä yhdistystoiminnan kehittämiseen. Koulutusten ja keskustelutalouksien järjestämisessä käytettiin pääasiassa verkkoa, joka mahdollisti tilaisuuksiin osallistumisen tasapuolisesti eri puolilta Suomea.

Sosiaaliturvaan ja oikeuksiin liittyviä verkkokoulutuksia pidettiin vuoden aikana kymmenen. Suosituimmaksi niistä osoittautui läheisille suunnattu koulutus, joka tarjosi tietoa ja keinoja kehitysvammaisen perheenjäsenen asioiden hoitamiseen ja vammaisen perheenjäsenen päätöksenteon tukemiseen. Sosiaaliturvasta ja palveluista tuotettua verkkomateriaalia levitettiin. Verkon itseopiskelumateriaalit sisälsivät videopuheenvuoroja, kirjallista materiaalia ja linkkejä syventävän tiedon ääreen. Teemoina näissä materiaaleissa ovat palvelusuunnittelu, erityis- huolto ja henkilökohtainen apu.

Jäsenyhdistysten toiminnan tueksi järjestettiin tänä vuonna paljon koulutuksia, jotka tähtäsivät yhdistystoimijoiden digitaalisten taitojen kehittämiseen. Yhdistystoimijoille oli myös mahdollisuus antaa yksilöllistä tukea ja neuvontaa. Näiden li-

Kehitysvammaisten Tukiliiton 60-vuotisjuhlaa vietettiin kokoontumisrajoitusten takia verkossa. Juhlan juontajat Jani Hirvi ja Esa Peltonen esittelivät Resonaari Group -bändin, joka viritti juhlatunnelmaan.

#SiksiTukiyhdistys-ideakilpailun yleisöäänestyksen voitti Turun Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry ja sen "Osallistava Facebook-profiili".

säksi järjestettiin vaikuttamiseen ja yhdistysten hallitustyöskentelyyn keinoja antavia koulutuksia. Uudempana tukimuotona vakiintuivat kuu-kausittaiset verkkotreffit yhdistystoimijoille. Ne tarjosivat osallistujille ajankohtaista tietoa ja mahdollistivat myös kokemustenvaihtoa yhdistystoimijoiden kesken. Verkkotreffeille osallistui noin 20–30 aktiivista yhdistystoimijaa kuu-kausittain.

Viestintäkampanjoihin osallistumisesta ei ole tarkkaa yhdistyskohtaista seurantatietoa. Mutta näyttää siltä, että niin koulutus- kuin kampanja-aktiivisuuskin kasautuu samoihin toimijoihin, noin kolmasosaan jäsenyhdistyksistä. Osassa yhdistyksiä toimijat ikääntyvät ja toiminta hiipuu. Toisaalta alueilla ja yhdistyksissä on viime vuosina onnistuneesti käynnistetty myös uudenlaista toimintaa, STEAn rahoittamia hankkeita ja saatu resursseja työntekijöiden palkkaamiseen. Jä-

senyhdistysten määrä väheni kahdella ja henkilöjäsenien määrä 668 henkilöllä.

Kehitysvammaisten Tukiliiton liittokokous pidettiin 12.6.2021 Tampere-talossa. Suurin osa liittokokousedustajista osallistui tilaisuuteen etäyhteyksin. Liittokokoukseen osallistui yhteensä edustajia 47 yhdistyksestä. Liittokokousta edeltävänä päivänä järjestettiin Tukiliiton 60 vuotta tekoja -juhla ja sen yhteydessä palkittiin Siksi tukiyhdistys -ideakilpailun voittajat. Kilpailussa saimme ehdolle kymmeniä hyviä yhdistystoiminnan käytäntöjä, joita levitimme toimintaideoiksi muille yhdistyksille.

Toimintaraha lisäsi yhdistystoiminnan aktiivisuutta

Tukiliitto jakoi tukiyhdistyksille, tukipiireille ja valtakunnallisille jäsenyhdistyksilleen taloudellisenä tukena STEAn jäsenjärjestöavustusta ja Kauko Kotilaisen rahastosta 60-vuotisjuhlavuoden tukea. STEAn avustusta jaettiin liittohallituksen asettamien kriteerien mukaisesti. Kauko Kotilaisen rahastosta jaettavalla tuella yhdistykset järjestivät juhlavuoden tilaisuuksia ja keräsivät liiton ja oman yhdistyksen historiaa.

Yhdistyksille jaettu STEA-avustus oli suuruudeltaan 1000–5000 euroa. Suurimman avustuk-

Yhdistyksille suunnattu tuki 2021

Jäsenrekisteri	
Yhdistyksiä	167
Henkilöjäseniä	14 654
Koulutukset ja verkkokeskustelut	
Tilaisuuksia	45
Osallistujia	550
Kuntayhteistyötilaisuudet ja jäsenyhdistystapaamiset	
Tilaisuuksia	46
Osallistujia	535
Sosiaaliturvaan ja yhdistystoimintaan liittyvä neuvonta	
Neuvottelukertoja	388
Akkuna-yhdistysposti	
Lähetyskertoja	12
Tilaajia	743
Tukiliiton yhdistystoiminta	
Facebook-keskusteluryhmä	
Jäseniä	456

Yhdistyksille suunnattu tuki 2021, lukuja

Toimintaraha 2021

STEA-avustus	
Määrä, euroja	70 000
Avustettuja yhdistyksiä	33
Kauko Kotilaisen rahasto	
Määrä, euroja	50 000
Avustettuja yhdistyksiä	16
Avustuksella toteutettuun toimintaan osallistui	
Jäsenyhdistyksen jäsentä tai läheistä	6 500
Ammattilaista tai opiskelijaa	970
Vapaaehtoista	340

Toimintaraha 2021, lukuja.

STEA-avustuksesta jaetun
 toimintarahen turvin järjestettiin
 yhdistyksissä 1100 erilaista
 tapahtumaa. Toimintaan osallistui
 noin 8300 henkilöä.

Tukiliitto.fi

Tervetuloa YK:n kansainvälisen vammaisten oikeuksien aiheeseen perhetapahtumaan!

Kohtaa mut

MINUN ERITYINEN ELÄMÄNI

Kauppakeskus Dixi, 3 krs., Tikkurila
lauantaina 4.12.2021
klo 12-16

• Kutsu-tiketti maksaa klo 12-13
 • Korttikassan Pää-kassan myyjät
 jakavat ilmapöytä
 • Vastaläsnä laulun, muurien ja
 perheiden kymppikassat
 Valtiosihteeri tuokaa klo 12-13

Mikko Hyvärinen
 Kehitysvammaisten
 tukiliiton johtaja
 "Kokemukseni"

Piia Luukkainen
 Kehitysvammaisten
 tukiliiton johtaja
 "Kokemukseni"

Pasi Luukkainen
 Kehitysvammaisten
 tukiliiton johtaja
 "Kokemukseni"

MUKANA MYÖS SUOMEN YK-LIITTO

Kehitysvammaisten
 tukiliiton johtaja ja Terveystieteiden
 tutkimuskeskus

Keskustelu- ja
 keskustelu- ja

Keskustelu- ja
 keskustelu- ja

Vantaan Kehitysvammaisten Tuki ry:n Teemaviikon tapahtuma järjestettiin Kauppakeskus Dixissä. Tapahtumaa saattoi seurata suorana paikallisyhdistyksemme Facebook-sivulla.

sen saivat yhdistykset, jotka palkkasivat työntekijän toteuttamaan kehitysvammaisten osallistavaa ryhmätoimintaa. Ryhmien käynnistämiseen liitto tarjosi myös koulutusta ja työnohjausta. Vuonna 2021 osalla yhdistyksiä oli käytettävissä myös avustuksia, joka olivat jääneet koronarajoitusten vuoksi edellisenä vuonna käyttämättä.

Liiton jakaman toimintarahen tavoitteena oli edistää vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista paikallisesti ja alueellisesti ja tukea yhdistystoiminnan kehittämistä sekä mahdollistaa ryhmätoimintaa ja tapahtumien järjestämistä. Toimintarahalla tuettu toiminta kohdentui eniten kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattuun toimintaan: yksittäisiin vertaistuki- tai Kohtaa mut -tilaisuuksiin tai osallistavan ryhmätoiminnan käynnistämiseen ja toteuttamiseen. Seuraavaksi eniten tuotettiin puheenvuoroja ja materiaaleja, joilla nostettiin esille kehitysvammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä tarpeita ja asian tuntemusta.

Taloudellinen tuki kasvatti selvästi yhdistysten toiminnan volyymiä, mutta ei lisännyt jäsenmääriä. Jäsenyhdistysten välinen yhteistyö ei enää ollut tuen saamisen edellytys, joten myös vaikutukset yhteistyöhön jäivät vähäisiksi. Yhdistysten toiminnan kehittämiseen taloudellinen tuki vaikuttaa merkittävästi, kun yhdistyksille on tarjolla myös muuta tukea, kuten koulutusta. Tämä tuli hyvin esille osallistavan ryhmätoiminnan ja verkkotoimintojen osalta.

STEA:n kohdennettu

Ak-avustus oli 70 000 euroa.

Teemaviikko 1.–7.12.2021

”Oikeus elää ilman kiusaamista”

Teemaviikkoa on perinteisesti vietetty paikallisin tapahtumin, joihin voi saada Tukiliitolta pientä taloudellista tukea, teeman mukaista materiaalia ja viestintätukea. Edellisvuoden tapaan osallistuvia tahoja kehoitettiin pohtimaan tapahtumiin etäosallistumismahdollisuuksia sekä huomiomaan suunnitelmissa muuttuvat kokoontumissuosituksia. Osa tapahtumista siirtyi hyvin lyhyellä varoajalla verkkotapahtumiksi, koska alueelliset rajoitukset kiristyivät juuri teemaviik-

Kehitysvammaisten viikko ihmisten oikeuksien viikko 2021

Tapahtumat 1.–7.12.2021	
Mukana kehitysvamma-alan toimijoita	35
Tempauksissa osallistujia	1 650
Osallistujia somen kautta, noin	1000

Teemaviikko 2021, lukuja.

KEHITYSVAMMAISTEN IHMISTEN
OIKEUKSIEN VIIKKO 1. – 7.12.

Kuvaaja Laura Vesa

Tuettuun perhelomaan mahtuu monenlaista: liikuntaa, karaokea, diskoilua, askartelua, ratsastusta ja paljon muuta. Aapo Levanto luki Aku Ankkaa äidilleen Merville Kankaanpään lomalla kesällä 2021.

kon kynnyksellä. Etäosallistumisen suunnitteluun oli tarjolla tukea ja tarvittaessa koulutusta. Perinteisempien somekanavien seuraksi saatiin TikTok-videot.

Julisteen sijaan osallistuville lähetettiin tarroja, joiden tekstit olivat ”Kohtaa mut”, ”Mun kaveri”, ”Ole kaveri” ja ”Älä kiusaa”. Korttikampanja oli tänäkin vuonna mahdollista järjestää Tukiliiton lähettämien valmiiden korttien ja tarrojen avulla. Korttikampanjassa Kohtaa mut -kortti-pohjalle voi laittaa oman viestin, vaikka päättäjille tai kaverille. Tarroja käytettiin tapahtumissa myös muuhun askarteluun sekä taiteiluun ja osallistujien tunnistautumiseen vaatteisiin kiinnitettynä. Värikkäistä tarroista saatiin hyvää palautetta ja niitä toivottiin jatkossakin Teemaviikon materiaaleiksi.

Teemaviikkoa toteutti Tukiliiton tuella 35 kehitysvamma-alan toimijaa. Kaikille halukkaille toimitettiin tarroja ja Kohtaa mut -kortteja. Tapahtumien joukossa oli muun muassa taidenäyttelyitä, erilaisia kulttuuriesityksiä, illanviettoja sekä keskustelutapahtumia. Teemaviikon toteuttajista 75 prosenttia oli tukiyhdistyksiä tai Me Itse -yhdistyksiä. Puolet järjestäjistä viettää teemaviikkoa tapahtumien merkeissä joka vuosi.

Jäsenyhdistyksille suunnattua tukea toteutettiin pääasiassa liiton yleisavustuksella. Teemaviikon

tukea Tukiliitto jakoi pieni ele -keräyksen tuotoista.

Perheille, aikuisille ja ammattilaisille suunnattu toiminta

Perheille suunnatussa toiminnassa korostui yhteistyö ja verkostot

Perheille suunnattu toiminta tarjosi tietoa, vertaistukea ja keinoja lapsen ja nuoren osallisuuden lisäämiseen. Vuoden aikana toteutettiin itenäistymässä olevien nuorten vanhemmille kolme tiedollista verkkokurssia ja yksi vanhemmuuden muutokseen valmentava Taitoa tulevaan -kurssi. Nämä kurssit koettiin hyvin tarpeellisiksi, koska nuoren itsenäistyminen edellyttää tietoa palveluista ja haastaa vanhempia uudenlaiseen rooliin nuoren tukena. Maaseudun terveys- ja lomahuollon kanssa pidettiin kesällä kaksi perhelomaa, joilla oli mukana myös Tukiliiton suunnittelija ja ohjaaja. Tuetuilla lomilla toteutui koko perheen yhdessäolo, vertaistuki ja myös lepo ja virkistys. Lisäksi vuoden aikana vanhemmille järjestettiin teemallisia yhden illan verkkokeskusteluja.

Tukiliitto oli mukana toteuttamassa kahdeksanosaista Hetki-ryhmää, jonka tavoitteena oli lapsen ja vanhemman myönteisen vuo-

Tukiliitto osallistui Perheet keskiöön! -osallisuusviikolle syyskuussa. Mukana on 90 kuntaa, järjestöä ja muuta toimijaa ympäri Suomea.

rovaikutuksen lisääminen, lapsen haastavan käyttäytymisen väheneminen sekä vanhempien voimavarojen paraneminen. Hetki-ryhmässä vanhempien kanssa käsiteltiin muun muassa itsemyötätunnon ja hyvinvoinnin teemoja. Verkoryhmä toteutettiin yhteistyössä Jaatinen ry:n ja Tampereen yliopiston kanssa.

Perheitä kohtaaville ammattilaisille ja opiskelijoille suunnatut kolmen viikon verkkokurssit täyttyivät nopeasti ja palautteen mukaan osallistujat hyötyivät tarjotusta tiedosta ja vertaisoppimisen mahdollisuudesta. Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheidensä tilannetta ja tuen tarpeita tuotiin esille myös osallistumalla Lastensuojelun keskusliiton kampanjoihin ja järjestöjen Pähkinänsärkijät-verkoston toimintaan. Vanhempien ja sisarusten kokemusasiantuntijuutta kehitettiin vuoden aikana tavoitteellisesti ja heitä otettiin mukaan niin toiminnan suunnitteluun kuin toteuttamiseenkin.

Koronarajoitustoimet näkyvät kehitysvammaisille aikuisille suunnatussa toiminnassa

Kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattua toimintaa toteutimme edellisen vuoden tapaan suurelta osin verkon välityksellä. Toimintoihin osallistuttiin joko yksin omalla koneella tai kännykällä tai sitten ryhmän mukana päivätoiminta- tai asumisyksiköistä. Nuorille ja aikuisille sekä heidän läheisilleen järjestettiin verkon

Perheille ja perheitä kohtaaville ammattilaisille suunnattu toiminta

Tietoa tulevaan -kurssi	
Määrä	3
Osallistujia	47
Taitoa tulevaan -valmennus	
Osallistujia	9
Tuettu loma (MTHL:n kanssa)	
Tuetut lomat	2
Osallistujia	65
Verkkokeskusteluja vanhemmille	
Keskusteluja	6
Osallistujia	43

Perheille ja perheitä kohtaaville ammattilaisille suunnattu toiminta 2021, lukuja.

Aikuisille ja heidän lähi-ihmisilleen suunnattu toiminta

Arjen huolet	
Koulutuksia	2
Osallistujia	21
Selkokieliä verkkokoulutuksia tai työpajoja	
Koulutuksia	3
Osallistujia	35
Teatterista voimaa vuorovaikutukseen	
Ryhmätapaamisia	26
Verkkokesklubeja	
Kokoontumisia	32
FASD-vertaistoiminta	43
Tapahtumia	3
Osallistujia	11
Kaksi kulttuuritapahtumaa	
Osallistujia, noin	400
Tarinakilpailu	
Osallistujia, noin	100

Aikuisille ja heidän lähi-ihmisilleen suunnattu toiminta 2021, lukuja.

käyttöön liittyviä koulutuksia ja viikoittain koontuva verkkoklubi. Verkon käyttöön liittyvät asenteet näyttäisivät olevan muutoksessa: kehitysvammaiset henkilöt ovat aikaisempaa rohkeampia ja myös läheiset ja ohjaajat innokkaampia tukemaan ja opastamaan toiminnoissa.

Teatterista voimaa vuorovaikutukseen -ryhmiä toteutimme ”hybridinä” kouluttajan ollessa etänä. Myös kulttuuritapahtumia toteutettiin osin etänä. Kulttuuritoiminnalla oli kehitysvammaisille henkilöille iso merkitys: se vahvisti itsetuntemusta, harjaannutti vuorovaikutustaitoja ja lisäsi rohkeutta tuoda esille omia mielipiteitä. Kulttuuritoiminta tarjosi tasaveroisen oppimiskokemuksen niin vammaisille henkilöille, heidän ryhmiensä ohjaajille kuin myös toimintaa vetäville taiteilijoille.

Arjen huolet puheeksi -kurssin pidimme viikonlopun pituisena fyysisenä kohtaamisena, lisäksi kokeilimme päivän mittaista lyhytkoulutusta samasta teemasta. Tuettuja lomaa yhteistyössä Maaseudun terveys- ja lomahuollon kanssa voitiin toteuttaa kaksi. Mahti-toiminnassa tuotettiin ammatillisesti ohjattu vertaistukiryhmä FASD-nuorille ja aikuisille, osin verkossa ja osin viikonlopun pituisena fyysisenä kohtaamisena. Vuoden aikana suunniteltiin kehitysvammaisten mielen hyvinvointia tukeva toimintamalli ryhmien käyttöön ja Hyvällä mielellä -verkkokurssia levitetään ryhmille vuonna 2022. Verkkokoulutusten ja -kurssien tuottaminen päivätoiminnan, asumisyksiköiden ja jäsenyhdistysten ryhmille onkin keskeinen kehittämissuunta tuleville vuosille.

Toiminnassamme oli tärkeää saavutettavuuden ja kehitysvammaisten henkilöiden osallisuuden edistäminen. Näitä tavoitteita tukivat laaja verkostoyhteistyö, kampanjat (teemoina muun muassa puhevammaisten oikeudet ja ikääntyminen), pidetyt infotilaisuudet sekä tuotettu materiaali. Kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten näkyvä osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen toimivat hyvänä esimerkkinä muille toimijoille niin yhdistyksissä, kehitysvammapalveluissa kuin yhteistyöverkostoissakin.

STEAn kohdennettu avustus perheille, aikuisille ja ammattilaisille

93 % yhdenvertaisena

kaverina toimivista löysi

kaverista samankaltaisuuksia

itsensä kanssa.

Tukiliitto.fi

**Kohtaa
mut**

suunnattuun toimintaan oli 190 000 euron suuruinen. Lisäksi oli edelliseltä vuodelta siirtyvää Mahti-toiminnan rahoitusta ja Martelan rahaston tuottoja.

Tukiliiton yhdenvertainen kaveritoiminta toteutui pääosin verkossa

Toimme tukea tarvitsevia ja kehitysvammattomia nuoria ja aikuisia yhteen vapaa-ajalla vapaaehtoistoiminnan ja tapahtumien keinoin. Jatkoimme digikaveri- ja vaparitoimintaa live-kaveritoimintamme ollessa yhä koronatauolla. Suomensimme toimintamme nimen Best Buddies -kaveritoiminnasta Yhdenvertaiseksi kaveritoiminnaksi.

Toimintamme täytti tavoitteensa. Vapaaehtoistoiminta oli saavutettavaa ja tavoitteellista. Sen kautta syntyi toimivia, vuorovaikutuksellisia ja kehittyviä ihmissuhteita. Yhdenvertaisten roolien myötä vuorovaikutus- ja digitaaliset harjaantuivat, erilaiset ihmiset toimivat yhdessä ja saivat toisistaan hyvää mieltä. Arkeen tuli tekemistä ja syntyi henkilökohtaisia oivalluksia yhdenvertaisuudesta sekä myönteisiä kokemuksia vapaaehtoistojen toiminnasta. Kaveritoiminnassa tuimme vapaaehtoisia henkilökohtaisilla koulutuksilla, seurannalla ja yhteydenpidolla, tehtävillä ja materiaaleilla sekä ryhmäkoulutuksilla.

Vaparitoiminta on tuettua pop up -vapaaehtoistoimintaa. Järjestimme vapaaehtoisten kans-

Digikaveritoiminnan vapaaehtoiset Reetta Kalliola (kuvasa) ja Sini Rekola tutustuvat toisiinsa videopuheluiden kautta.

sa yhden verkkomuotoisen kaikille avoimen Kohtaa mut -tapahtuman, jossa kehitysvammaiset ja -vammattomat ihmiset tutustuivat ja viettivät vapaa-aikaa yhdessä. Toimimme vapaaehtois-toiminnan verkostoissa, järjestimme yhteistyössä viiden muun järjestön kanssa Digiosallisuus-seminaarin sekä pidimme selko- ja yleiskielisiä luentoja saavutettavasta vapaaehtoistoiminnasta.

STEA:n kohdennettu avustus oli 124 000 euroa.

Apurahat tukivat kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten osallisuutta

Tukiliitto on merkittävä apurahojen jakaja kehitysvammaisten henkilöiden vapaa-ajan toimintaan. Vuonna 2021 jaoin apurahoita 59 700 euroa. Tukiliiton 60-juhlavuoden kunniaksi apurahoja jaettiin enemmän kuin koskaan Tukiliiton historiassa. Julkaisimme apurahojen saajien nimet verkkosivulla ja selkokielisessä Leija-lehdessä. Ryhmien hakemuksia tuli enemmän kuin ensimmäisenä koronavuonna 2020, jolloin ryh-

Yhdenvertainen kaveritoiminta 2021

Kaverit	
Mukaan hakevia henkilöitä	57
Kaverina toimivia vapaaehtoisia	92
Tuki ja yhteydenpito	
Henkilökontaktikertoja	3 059
Vuorovaikutus- ja digitaitokoulutukset	
Koulutuksia	7
Osallistujia	72
Vaparitoiminta	
Tilaisuuksia	4
Osallistujia	26
Kohtaa mut -tapahtuma	1
Osallistujia	130
Luentoja, esittelytilaisuuksia	
Tilaisuuksia	9
Osallistujia	268

Yhdenvertaisen kaveritoiminnan lukuja 2021. Kaveritoiminnassa yhdistämme kaksi vapaaehtoista yhdenvertaiseksi kaveripariksi.

Myönnetyt Tukiliiton apurahat

Yksilöapurahat	227
Ryhmäapurahat	64

Apurahat lukuina 2021.

mien määrä hakijoissa oli tavallista pienempi. Apurahoilla edistimme harrastusmahdollisuuksia ja paikkasimme yhteiskunnan epätasa-arvoa.

*Apurahoja jaettiin
Tukiliiton omista varoista.*

Kehittämishankkeet

Aarne ja Aune -hankkeessa juurrutettiin osallistavan ryhmätoiminnan mallia

Järjestimme Arki haltuun -ryhmätoimintaa nuorille ja aikuisille Valkeakoskella ja Keuruulla. Jäsenyhdistykset käynnistivät tuellamme Arki haltuun -ryhmiä ja Kohtaa mut -kahviloita seitsemällä paikkakunnalla: Keuruulla, Kangasalla, Hämeenlinnassa, Mikkeliissä, Jyväskylässä, Sysmässä ja Kauhajoella. Toiminta vähensi erityisesti korona-aikana koettua yksinäisyyttä.

Kehitimme jäsenyhdistysten ryhmien ohjaajien ja taustahenkilöiden tueksi osallistavan ryhmätoiminnan verkkokoulutuksen. Koulutukseen osallistui 13 toimijaa seitsemästä yhdistyksestä. Tuotimme verkkosivuille perehdytysmateriaalin, johon sisältyy 10 videota. Järjestimme ohjaajille ja taustahenkilöille työnohjauksellisia tukikeskusteluja verkossa. Lisäksi tarjosimme yksilöllistä hanketyöntekijän tukea puhelimitse tai sähköpostitse. Kehitimme selkokuvitetun työkirjan osallistujien henkilökohtaisten tavoitteiden tueksi sekä muokattavia ryhmätoiminnan materiaaleja yhdistysten ja muiden käyttöön.

Perustimme kokemustoimijaverkoston hankkeen kokemustoiminnan jatkoksi ja Tukiliiton kokemustoiminnan rakenteeksi. Lisäksi hank-

Aarne ja Aune -hankkeen päätöstapahtuma oli omistettu toimintaan osallistuneille. Vuorovaikutteinen tapahtuma vedettiin Tampereelta verkon välityksellä ohjattuihin etäkatsojoihin eri puolille Suomea. Puhumassa Jonna Suhonen ja Anna Valkama. Osallistujia oli 41.

Aarne ja Aune -hanke 2021

Ryhmätapaamisia	
Määrä	59
Osallistujia	107
Lisäksi yksilö- ja pienryhmätapaamisia	
Kokemustoimijaverkosto	
Tapaamisia	16
Aktiivia kokemustoimijoita	18
Vaikuttamistilaisuuksia	
Määrä	5

Aarne ja Aune -hanke, lukuja 2021.

keessa työskenteli osa-aikainen kokemusasiantuntija. Kokemustoimijat muun muassa osallistuivat verkkoluennon kehittämiseen, toteuttivat kahdeksan kuntavaalivideota, toimivat juontaji-

Osallistavaa

ryhmätoimintaa juurrutettiin
seitsemään Tukiliiton
jäsenyhdistykseen.

Tukiliitto.fi

Kohtaa
mut

Kohtaa mut -kahvilat aloittivat Pudasjärvellä,
Haukiputaalla ja Rovaniemellä syksyllä 2021.

na ja työpajan vetäjinä Europe In Action -konferenssissa sekä kirjoittivat blogin ja lausunnon. Toiminta lisäsi osallistujien vaikuttamisvalmiuksia, rohkeutta ja itsevarmuutta.

Tuotimme neljä kokemustarinaa, joiden aiheina olivat köyhyys, yksinäisyys, oikeus verkkopankkitunnuksiin ja konferenssikokemukset. Teimme yhteistyötä Arvokas-avustusohjelman, Aspan Mielekäs-toiminnan sekä kuntien vammaispalveluiden kanssa.

Aarne ja Aune -hankkeen

STEAn hankeavustus oli 125 000 euroa.

Elämä omaksi -hanke – Kohtaamisia ja kokemustoimintaa nuorille ja aikuisille

Alueellinen Elämä omaksi -hanke käynnistyi kesäkuussa. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja hanke kestää kesään 2023. Toiminta-alueena on Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa. Työntekijöiden toimistot ovat Rovaniemellä ja Oulussa, joissa molemmissa työskenteli yksi kokoaikainen ja yksi osa-aikainen työntekijä syyskuusta lähtien.

Loka-marraskuussa käynnistimme aikuisil-

Kuvaaja Maria Onnela

Elämä omaksi -mielenilmaisijat saivat hyvin julkisuutta Teemaviikon kiusaamisen vastaisessa mielenilmauksessa Rovaniemellä joulukuussa 2021.

le ja nuorille tukea tarvitseville ihmisille kohtaamispaikkoja eli Kohtaa mut -kahviloita Rovaniemelle, Pudasjärvelle ja Haukiputaalle. Suunnittelua keväällä 2022 alkavasta toiminnasta teimme Vaalassa, Iissä, Kuusamossa, Ranualalla, Inarissa, Kemijärvellä ja Kemissä.

Kohtaa mut -kahviloiden toiminta pohjautuu Tukiliiton Aarne ja Aune -hankkeessa kehitettyyn osallistavan ryhmätoiminnan malliin, jossa toiminta suunnitellaan ja tehdään yhdessä aikuisten ja nuorten kanssa, joilla on kehitysvamma tai samankaltainen tuen tarve. Mukana yhteistyössä paikkakunnilla on myös Tukiliiton jäsenyhdistykset ja muut kumppanit alueella.

Kohtaa mut -kahvilassa on mahdollisuus saada myös yksilöllistä tukea, jolloin kävijä voi pohdita yhdessä työntekijän kanssa omaan arkeen tai vapaa-aikaan liittyviä asioita. Kohtaa mut -kahviloita pidettiin syksyn aikana 10 kertaa ja niissä kävi yhteensä 48 eri kävijää.

Toimintamme sai myös hienosti näkyvyyttä mediassa. Pudasjärven paikallislehti teki jutun yhdistyksestä ja hankkeen toiminnasta paikkakunnalla. Yle Lappi teki radiohaastattelun Rovaniemellä teemaviikon kiusaamisen vastaisesta mielenilmauksesta, jossa mielenilmaisijat olivat itse äänessä. Poptähti Antti Tuisku jakoi Instagram-tilillään videolla kutsua mielenilmaukseen ja kertoi samalla Kehitysvammaisten ihmisten oikeuksien viikosta.

Marraskuussa käynnistyi myös koko alueen yhteinen Verkkokahvila. Verkkokahvila on netis-

Tukiliiton Taija Humisto ja Sirpa Mäkinen kouluttivat lastensuojelun perhehoidon työntekijöitä kohtaamisesta tilanteissa, kun vanhemmalla itsellään on tuen tarvetta oppimisessa tai ymmärryksessä.

sä toimiva kohtaamispaikka, jossa voi videopuhelun kautta kohdata uusia ihmisiä ja keskustella toisten kanssa. Verkkokahvilakertoja oli syksyn aikana 5 ja niissä oli yhteensä 128 kävijää. Sisältöinä kahviloissa oli sekä viihdettä että asiaa.

Kehitämme hankkeessa myös tukea tarvitsevien ihmisten kokemustoimintaa. Syksyn aikana suunnitelimme ja valmistelimme keväällä 2022 pidettävää kokemustoimijakoulutusta. Sitä tehtiin yhdessä Tukiliiton Aarne ja Aune -hankkeen, Me Itse ry:n ja valtakunnallisen kokemustoimintaverkoston kanssa.

Elämä omaksi -hanke 2021

Kohtaa mut -kahvilat	
Paikkakunnat	3
Tapaamisia, yhteensä	10
Eri osallistujia	38
Osallistujia, yhteensä	106
Verkkokahvila	
Tapaamisia	6
Osallistujia, yhteensä	128

Elämä omaksi -hanke 2021, lukuja.

Perheet keskiöön!

Hanke nosti järjestöjen ja perheiden asiantuntemusta perhekeskuskehittämiseen

Tukiliitto oli vuonna 2021 osatoteuttajana Lastensuojelun Keskusliiton Perheet keskiöön! -hankkeessa. Siinä tuettiin perheitä kohtaavien järjestöjen kiinnittymistä perhekeskuskehittämiseen alueilla ja valtakunnallisesti. Tärkeänä tehtävänä oli myös moninaisten perheiden kokemustiedon esille nostaminen.

Tukiliiton järjestöagentin työaluetta olivat erityisesti Etelä-Pohjanmaa, Kanta-Häme ja Pirkanmaa sekä sähköisten perhekeskusten kehittä-

Tukiliitossa aloitti VVV-klubin kehitysvammaisille aikuisille. Klubi on kaikille avoin sähköisen keskustelun paikka.

tämistyö eri kunnissa, Pirkanmaalla ja valtakunnallisesti. Hän teki yhteistyötä myös systeemisen työotteen kehittämisessä perhekeskusverkostoisia. Tukiliiton asiantuntemusta hyödynnettiin erityisesti sähköisen perhekeskuksen toimintasuositusten laadintaan ja tukea tarvitsevien perheiden ja järjestöjen perhekeskusverkoston laajentamisessa vammais-, omais- ja potilasjärjestöjen suuntaan. Myös saavutettavuuteen liittyvät kysymykset nousivat perhekeskuskehittämisessä enemmän esille.

Vuoden aikana järjestettiin 91 eri tapaamista kuntien ja järjestöjen lapsiperheiden palveluiden kehittäjien kanssa. Lisäksi järjestöagentti

osallistui kuukausittain THL:n valtakunnallisen perhekeskusverkoston toimintaan. Vuoden aikana hän osallistui myös neljän blogin, ja kolmen valtakunnallisen kyselyn toteuttamiseen. Kyselyjen aiheena olivat järjestöjen etä- ja verkkotuki, vanhempien osallisuuskysely ja järjestöjen perhekeskuskehittäminen.

Verkko voittaa välimatkat

Hankkeessa verkkotekeminen tuli tutuksi

Verkko voittaa välimatkat -hankkeen toiminta perustuu paikallisten ryhmien sähköisten viestintätaitojen kehittämiseen ja ryhmäläisten toimijuuden aktivoimiseen. Pandemia rajoitti kehitysvammaisten aikuisten ryhmien toimintaa, jonka vuoksi myös hankkeen toiminta oli suunniteltua vähäisempää.

Paikallisten Verkko voittaa välimatkat -ryhmien toiminnan vaikeutuessa tarjosimme ryhmäläisille säännöllisiä verkkokeskusteluja. Verkko voittaa välimatkat -areena (VVV-areena) toteutettiin maksuttomassa, kaikkien osallistujien omassakin käytössä olevalla Google Meet -alustalla perjantai-iltaisina. Areenassa käsitelimme ja harjoittelimme tietotekniikkaan, tietoturvaan ja viestintään liittyviä kysymyksiä.

Verkko voittaa -hanke

VVV-Areena	
Tapaamisia	44
Osanottokertoja	21
Ryhmäkokoontumisia	
Tapaamisia	6
Osallistujia	67

Verkko voittaa -hanke 2021, lukuja.

VVV-areenaan osallistujia tuli kaikista toiminnassa olevista kuudesta ryhmästä, Kauhajoelta, Helsingistä, Turusta, Kajaanista, Tampereelta ja Lahdesta.

Kauhajoen, Kajaanin, Turun ja Tampereen ryhmien kanssa onnistuimme järjestämään yhdeksän kasvotusten tapahtunutta kokoontumista. Turun sekä Kauhajoen ryhmät saatiin päätökseen. Ryhmien hankkeen toimintasuunnitelman mukaisen ohjelman päätyttyä ryhmäläiset ovat voineet jatkaa muun muassa VVV-areenan toiminnassa. Lahden ja Helsingin ryhmien kanssa ei pystytty tapaamisia järjestämään eikä aloittamaan uusia ryhmiä. Hankkeen ja VVV-areenan toimintaa esiteltiin Inclusion European konferenssissa, jossa vapaaehtoiset ryhmäläiset kertoivat toiminnasta. Toimintaa esiteltiin myös Tärslyn seminaarissa.

Tämän lisäksi hankkeella on käytössä yksityinen Facebook-ryhmä ja WhatsApp-ryhmiä. Ryhmätoiminnan lisäksi harjoiteltiin sähköisten yhteyksien käyttöä yksittäisten ryhmäläisten tai kaveriparien kanssa.

Koska pandemia on häirinnyt voimakkaasti hankkeen toimintaa ja edistymistä sille myönnettynä hankekautena, ESR:ltä saatiin jatkoaikaa toimintojen toteuttamiseksi tammi-kesäkuussa 2022.

Verkko voittaa välimatkat -hankkeen ESR-avustus oli 49 000 euroa ja STEAn hankeavustus 7 690 euroa.

Vahvistu vanhempana

Hankkeen toimintaa voitiin jatkaa pienimuotoisesti

Vahvistu vanhempana -hankkeen oli mahdollista jatkaa pienellä työpanoksella oppimiseen ja ymmärrykseen tukea tarvitsevien vanhempien auttamista myös vuonna 2021. Vuoden aikana perheitä tuettiin tukitapaamisilla, joissa keskustelutukea sai 9 vanhempaa ja omaista. Tukitapaamiset lisäsivät osallistujien uskoa omaan selviytymiseen ja rohkeutta hoitaa oman perheen asioita.

Ammattilaisten osaamista ja tietoa oppimiseen ja ymmärrykseen tukea tarvitsevien van-

Inclusion European Skills-konferenssissa kesäkuussa 2021 Tukiliiton toimintaa voitiin esitellä myös laajasti kansainväliselle yleisölle verkon välitykselle.

hempien kohtaamisesta vahvistettiin verkkokoulutuksilla ja luennoilla, joihin osallistui yhteensä 74 perheitä kohtaava ammattilaista. Muita puheenvuoroja eri tilaisuuksissa oli tämän lisäksi kuulemassa noin 200 ammattilaista ja hankkeessa tuotettua materiaalia levitettiin muun muassa THL:n vammaispalvelujen- ja lastensuojelun käsikirjaan. Kevään rahoitushaussa haimme STEA:lta uutta lastensuojelun ja perhetyön rajapintaan kohdistuvaa TILKE-hanketta, joka alkoi vuoden 2022 alussa.

Vahvistu vanhempana -hankkeeseen oli käytettävissä vuodelta 2020 siirtyvää STEA-avustusta.

Tuleva

Hanke tuki jäsenyhdistysten ja liiton työntekijöiden verkko-osaamista

Tuleva-hanke jatkoi Tukiliiton sekä yhdistystemme työntekijöiden ja aktiivien verkkotekemisen koulutuksia ja kehittämistä. Järjestimme kolme omaa koulutusta ja kolme tilattua koulutusta, jotka käsittelivät eri verkko-ohjelmien käyttöä sekä verkossa toimimisen kehittämistä. Jokaiseen koulutukseen osallistui 20–30 henkilöä. Näihin koulutuksiin osallistuivat Kehitysvammaisten Tukiliiton työntekijät ja yhdistystemme työntekijät yhdessä.

Tuimme vuoden aikana liiton ja yhdistysten työntekijöitä ja vapaaehtoisia erilaisissa verkko-

Sisaruussuhde on elämän mittainen, arvokas ja yksilöllinen. Sisarusten päivää vietetään 10.4.

Kuva perhealbumista

Räppäri Paraisten pursimiehen (oikealla) tarina kerrottiin Tukiliiton kotisivulla Harvinaisten tarinoissa.

tekemisen pulmissa ja kysymyksissä viikoittain. Verkkovertaistuen kehittäjien verkosto kokoon tui kahdesti, molemmilla kerroilla osallistujia eri järjestöistä oli noin 30. Verkoston avulla opimme muiden kokemuksista ja voimme kehittää Tukiliiton verkkotekemistä sekä löytää järjestökumppaneita verkkotekemiseen. Lisäksi osallistuttiin Tukinetin verkoston päivään.

Tuleva-hankkeessa oli käytettävissä vuodelta 2020 siirtyvää STEA-avustusta.

Harvinaiskeskus Norio – tietoa ja tukea harvinaissairauksiin

Tarjosimme tietoa ja tukea harvinaista ja perinnöllistä sairautta sairastaville, heidän läheisilleen ja heidän kanssaan työskenteleville ammattilaisille. Tuotimme suomenkielisiä tietoartikkeleita, yleistajuisia diagnoosikuvauksia ja kokemustarinoita Harvinaiskeskus Norion verkkosivuille ja eurooppalaiseen Orphanet-tietokantaan. Tietosivujen kautta monet löysivät myös tarvitsemansa tuen kuten matalan kynnyksen keskustelutuen, vertaistuen ja väylän muiden järjestöjen palvelujen piiriin. Vuoden aikana valmisteltiin verkkosivujen muuttoa Tukiliiton sivuille.

Välitimme tietoa harvinaissairauksista ja perinnöllisyydestä harvinaissairaille ja heidän läheisilleen ja ammattilaisille suunnatuissa verk-

koseminaareissa ja luennoilla. Ammattilaisten ymmärrys harvinaissairauksista ja perinnöllisyydestä lisääntyi ja he saivat tietoa ja työkaluja, joita he voivat hyödyntää kohdatessaan työssään harvinaissairaita ja heidän läheisiään. Harvinaissairaita ja heidän perheenjäseniään tieto auttoi ymmärtämään harvinaissairautta paremmin ja selviytymään sairauteen liittyvissä arjen asioissa paremmin.

Annoimme matalan kynnyksen keskustelutukea ja ohjausta harvinaissairaille ja heidän läheisilleen ja ammattilaisille. Keskustelutuki auttoi asiakkaita jäsentämään omaa tilannettaan ja työstämään mieltä kuormittavia kysymyksiä.

Erityisperhetyötä teimme perheissä, joissa lapsella on pikkulapsi-iässä alkava, etenevä ja varhaiseen kuolemaan johtava sairaus. Erityisperhetyöntekijä tuki perheitä heidän tarpeidensa mukaan ja toimi edunvalvonnallisena yhdyshenkilönä viranomaisten ja lähipalvelujen työntekijöiden kanssa. Perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille perhetyöntekijä antoi työnohjausta ja neuvontaa. Erityisperhetyö auttoi perheitä ja heidän lähiverkostojaan selviytymään paremmin arjessa lapsen vaikean sairauden kanssa. Perheiden saama tuki ylläpiti vanhempien ja koko perheen toimintakykyä ja turvallisuuden tunnetta. Ammattilaisten ymmärrys sairaudesta ja sen vaikutuksista kasvoi, mikä auttaa ammattilaisia mukauttamaan omaa toimintaansa vastaamaan paremmin perheen tarpeita.

Vertaistapaamisia järjestimme eri ryhmil-

Sanna Kalmari ja Ulla Parisaari esittelivät Pohditaan perinnöllisyyttä -kirjaa suorassa FB-lähetyksessä.

Kohtaa
mut

Harvinaiskeskus Norio:

750 ammattilaista sai tietoa
ja työkaluja harvinaissairaiden
ja heidän läheistensä
tukemiseksi.

Tukiliitto.fi

le, muun muassa lapsensa menettäneille, harvinaissairaiden sisaruksille ja isovanhemmille ja eri diagnoosiryhmille. Lisäksi järjestimme neljä verkkokeskustelua vasta diagnoosin saaneiden lasten vanhemmille ja No mitäs nyt? -verkkoryhmän hiljattain diagnoosin saaneille. Huuli- ja suulakihalkiokurssin toteutimme vauvaikäisten lasten perheille. Nuorten harvinaissairaiden perheille järjestimme kaksi kurssia, 22q11-diagnoosin saaneiden ja AGU-tautia sairastavien nuorten perheille. Panda-maskotti seikkaili lapsia ja nuoria piristämässä. Ammattilaisten tuki ja vertaistuki kevensivät harvinaissairaiden ja heidän läheistensä huolta ja kuormitusta. Vertaistuki lisäsi voimavaroja, käytännön vinkkejä arkeen ja luottamusta tulevaisuuteen.

Edistimme harvinaissairaiden ja heidän läheistensä asemaa toimimalla verkostoissa ja työryhmissä. Näistä keskeisimpiä olivat Harvinaiset-verkosto, jonka puheenjohtajana oli Harvinaiskeskus Norion edustaja, ja STM:n harvinaissairauksien kansallinen asiantuntijatyöryhmä. Ylläpidimme sisarusverkostoa ja toimimme LASSO-kurssiverkostossa ja KVPS:n ja Epilepsialiiton hankkeiden ohjausryhmissä. Yhteistyötä teimme myös Folkhälsanin, HUS:n klinisen genetiikan yksikön, THL:n ja Vernerin net-seksuaalineuvonnan kanssa.

Harvinaistoimintaan saatiin STEA:lta kohdennettuja toiminta-avustuksia yhteensä 671 000 euroa.

Harvinaiskeskus Norio 2021

Tietoartikkeleita harvinaissairauksista	
Määrä	288
Norion tietosivut	
Käyntejä	447 000
Yksittäisiä kävijöitä	332 000
Kasvua edelliseen vuoteen	25 %
Kaikille avoimet verkkoseminaarit	
Määrä	13
Osallistujia	426
Ammattilaisseminaareja	
Määrä	11
Osallistujia	607
Matalan kynnyksen keskustelutuki- ja neuvontakohtaamisia	
Määrä	1 000
Vertaistukirekisteri	
Uusia henkilöitä	176
Vertaistapaamisia	
Määrä	44
Osallistujia	687
Erityisperhetyötä	
Perheitä	69

Harvinaiskeskus Norion
vuosi 2021, lukuja.

VAALIVAIKUTTAMISTA JA KAMPANJAYHTEISTYÖTÄ

PANDEMIARAJOITUSTEN JA poikkeusjärjestelyjen tuottamat muutokset heijastuivat yhä monin tavoin viestintään. Erityisesti verkkoviestinnän merkitystä kasvatti se, että jouduimme siirtämään kasvokkaisiksi kohtaamisiksi suunniteltuja tapahtumia virtuaalisesti toteutettaviksi. Esimerkiksi:

- Liiton 60-vuotisjuhlia juhlittiin kesäkuun virtuaalijuhlan lisäksi viestintävälineissä läpi vuoden. Tukiviestin Syntymäpäiväteenanumero kutsui lehden sivuille laajan joukon tukiliittolaisia syntymäpäiväsankareita, yhdistyksiä ja henkilöjäseniä, ja vei aikamatkalle liiton historiaan.

- Inclusion European ja Tukiliiton yhdessä järjestämä Europe in Action -konferenssi (Taidot – Skills) tapahtui ensimmäistä kertaa kokonaan verkossa.
- Kuntavaalien yhteydessä tuotettiin jäsenistölle laaja tieto- ja materiaalipaketti paikalliseen vaalivaikuttamiseen verkossa ja sosiaalisessa mediassa.

Vaikuttamisviestinnän tavoitteena oli nostaa vammaisille tärkeitä kysymyksiä julkiseen keskusteluun, erityisesti vaalien yhteydessä. Julkaisimme uutisia ja nostoja omissa välineissä ja mediatiedotteina, itsenäisesti ja yhteistyössä verkostojen kanssa. Liiton viestinnän kautta järjestettiin medialle asiantuntija- tai kokemus-

Ivalo-sarjassa Venla on ”leikkiäidin” Pupu. Tosimaailmassa hän on Ronkaisen Venla Lempäälästä. Äiti Tiia Ronkaisen jännitys hälveni, kun Venlan onnistui heti tv-sarjan ensimmäisessä isossa kohtauksessa.

Kuvaaja Laura Vesa

asiantuntijahaastatteluja (noin 40). Liiton oikeuksienvalvonta toimi taustavaikuttajana Yle MOT -ohjelmassa, joka käsitteli kehitysvammaisiin ihmisiin kohdistuvia laittomia rajoitustoimia. Osallistuimme ohjelman nostamaan jatkokeskusteluun myös muissa tiedotusvälineissä, muun muassa Yle A-studiossa.

Kampanjat tuottivat näkyvyyksiä:

- Kunta- ja aluevaalien pääviesti korosti oikeutta yksilöllisiin, tarpeiden mukaisiin palveluihin, ja YK:n vammaissopimuksen merkitystä kuntalaisten arjessa.
- #60vuottaTekoja -viestintä teki näkyväksi liiton merkitystä yhteiskunnallisissa muutoksissa.
- Kehitysvammaisten ihmisten oikeuksien teemaviikon viesti kosketti monia: Älä kiusaa, Ole kaveri, Mun kaveri.
- Lisäksi omissa ja verkostojen kanssa toteutetuissa kampanjoissa tuotiin esiin muun muassa kehitysvammaisten ihmisten ikääntymisen, työhönvalmennuksen saatavuuden, omaishoitajien aseman sekä urheilun ja liikunnan yhdenvertaisuuden kysymyksiä.

Aktiivinen, monikanavainen jäsenviestintä taivoitti jäsenistön kattavasti. Yleiskielisen Tukiviestin teemanumerot vuonna 2021: 1. Poikkeusajan jäljet, 2. Äiti, 3. Syntymäpäivät, 4. Rakkaus. Selkokielineen Leija teki laajaa yhteistyötä kehitysvamma-alan eri toimijoiden kanssa. Lehden aiheita olivat muun muassa kuntavaalit ja teemaviikon mukaisesti kiusaamisesta selviytyminen.

Eri somekanavissa tykkääjien ja seuraajien määrä edelleen kasvoi. Esimerkiksi Tukiliiton Facebook-sivun 13 800 seuraajan lisäksi ryhmässä oli 456 jäsentä. Sähköisissä välineissä oli yhteensä yli 173 200 käyttäjää tai seuraajaa.

Kyselytuloksia:

Saan jäsenlehestäni
paljon tai erittäin paljon
hyödyllistä tietoa, iloa
ja/tai vertaisuutta.

Kohtaa
mut

Tukiliitto.fi

Tukiviesti (neljä numeroa)	
Tilaajia	13 500
Selkolehti Leija (kuusi numeroa)	
Tilaajia	4800
Verkkopalvelu Tukiliitto.fi	
Käyttäjät	146 000
Istuntoja	239 000
Uutiskirjeet (kuusi erilaista)	
Vastaanottajia, noin	3 000

Tukiliiton viestinnän lukuja 2021.

	2018	2019	2020	2021
Sosiaalinen media, seuraajia				
Facebook	11 000	11 900	12 800	13 800
Twitter	1 900	2 300	2 600	2 800
Instagram	1 500	2 100	2 700	3 100

Tukiliiton seuraajia sosiaalisessa mediassa.

TALOUS JA HALLINTO

Talous

Kehitysvammaisten Tukiliiton taloudellinen tulos oli 106 391 euroa ylijäämäinen (-44 953 vuonna 2020 ja 29 310 vuonna 2019). Tulosta ja taloudellista asemaa kuvaavat alla esitellyt tunnusluvut, tuloslaskelma ja tase.

Liiton toiminnan laajuus ja rahoitus laskivat verrattuna kahteen edellisvuoteen, huippuvuosiin. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) leikkasi yleisavustusta ja lopetti kokonaan yhden kohdennetun avustuksen. Nykyisen toiminnan mahdollistivat pitkälti STEA:n jakamat valtionavustukset, joiden turvin liitto pystyi auttamaan useita erilaisia kohderyhmiä ja tarjoamaan tukea eri elämänvaiheissa.

Sijoitustoiminnan tuotto oli arvopaperisijoitusten osalta hyvänä sijoitusvuotena 20,0 prosenttia. Rahankeräystä teimme vain vähän. Käynnistimme vuoden lopulla uudet toimet rahankeräysten kehittämiseksi.

Toimi ja vaikuta -tilaisuuden osallistujien terveisiä Rovaniemeltä ”On hyvä vaikuttaa asioihin yhdessä, se on silloin helpompaa.”

Tuotot ja kulut

TUOTOT (1000 euroa)	2020	TA2021	2021
STEA-avustukset	3427	3700	3283
Muut avustukset	320	529	557
Jäsenmaksutuotot	197	190	198
ESR-avustukset	36	39	125
Muut tuotot	57	62	100
Vuokratuotot	25	30	33
Toiminnan tuotot	33	30	31
Varainhankinta (pl. rahastoidut)	19	88	19
Osanottomaksut	5	3	4
Yhteensä	4 119	4 671	4 350

Kuva: Pia Mölsä

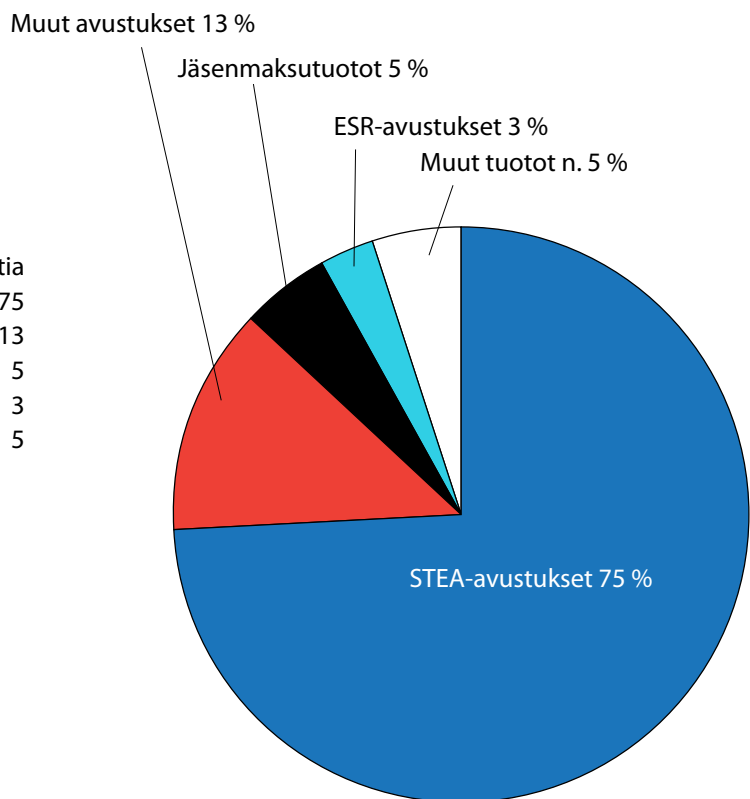
KULUT (1000) euroa	2020	TA2021	2021
Palkat ja palkkiot			
sivukuluineen	2594	2582	2437
Muut kulut	513	646	505
Myönnetty avustukset	220	331	344
Kurssien ja tilaisuuksien järjestämiskulut	152	322	219
Vuokra- ja vastikekulut	178	181	194
ICT- ja tietotekniikkakulut	154	160	163
Tukipalvelut	157	157	161
Ostopalvelut	123	147	142
Matkakulut	74	136	80
Yhteensä	4164	4663	4244

Talous

Tuotot ja kulut

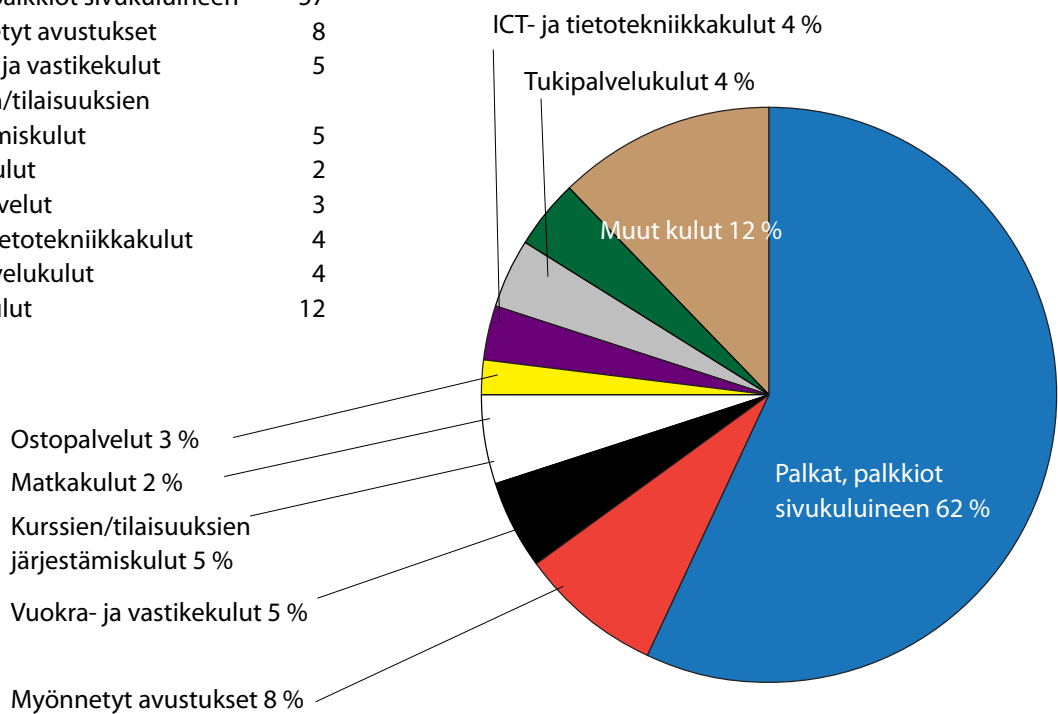
TUOTOT

	prosenttia
STE-aavustukset	75
Muut avustukset	13
Jäsenmaksutuotot	5
ESR-avustukset	3
Muut tuotot	5

KULUT

	prosenttia
Palkat, palkkiot sivukuluineen	57
Myönnetty avustukset	8
Vuokra- ja vastikekulut	5
Kurssien/tilaisuuksien järjestämiskulut	5
Matkakulut	2
Ostopalvelut	3
ICT- ja tietotekniikkakulut	4
Tukipalvelukulut	4
Muut kulut	12

TULOSLASKELMA	1.1 – 31.12.2021	1.1 – 31.12.2020
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	3 321 712	3 022 186
Kulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 076 037	-2 199 737
Henkilösivukulut	-49 784	-49 541
Eläkevakuutusmaksut	-303 778	-316 680
Poistot	-45 749	-47 533
Vuokrat ja vastikkeet	-178 498	-178 498
 Muut kulut		
Varsinainen toiminta	-1 142 361	-1 019 645
Käyttö- ja ylläpitokulut	-4 817	-7 604
Toimistokulut	-412 740	-300 694
Kulut yhteensä	-4 213 765	-4 119 931
 Tuotto-/Kulujäämä	-892 053	-1 097 745
 VARAINHANKINTA		
Tuotot	18 730	18 591
Kulut	-30 167	-43 700
Varainhankinta yhteensä	-11 437	-25 109
 Tuotto-/kulujäämä	-903 490	-1 122 854
 SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	0	0
Kulut	-79	-459
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-79	-459
 Tuotto-/Kulujäämä	-903 569	-1 123 313
 Rahastot		
Lahjoitus rahastoon	0	0
Tuotot	227 565	105 805
Kulut	-547 378	-360 696
Rahastot yhteensä	-319 813	-254 891
 YLEISAVUSTUKSET	1 009 960	1 078 360
 Tilikauden tulos	-213 422	-299 844
 Tilinpäätössiirrot		
Rahastojen muutos	319 813	254 891
 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	106 391	-44 953

TASE		31.12.2021		31.12.2020
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat				
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	500		500	
Muut aineettomat hyödykkeet	<u>353 599</u>	354 099	<u>359 590</u>	360 090
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusteet	38 194		47 569	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>75</u>	38 268	<u>100</u>	47 669
Sijoitukset				
Rahasto Mirja Martela		59 591		76 724
Muut osakkeet ja osuudet		<u>2 171 229</u>		<u>2 270 369</u>
		2 230 820		2 347 094
Vaihto-omaisuus		28 542		23 695
Saamiset				
Myyntisaamiset	17 287		10 938	
Muut saamiset	73 507		0	
Siirtosaamiset	88 214	179 008	<u>118 197</u>	129 135
Rahat ja pankkisaamiset				
Rahasto Mirja Martela		3 480		3 480
Muut rahat ja pankkisaamiset		<u>794 376</u>		<u>1 270 336</u>
		<u>3 628 593</u>		<u>4 181 499</u>
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Muut rahastot				
Sidotut rahastot		1 383 148		1 685 828
Omakatteinen rahasto		28 781		45 914
Edellisten tilikausien voitto	850 453	885 188		
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>106 391</u>	<u>956 844</u>	<u>-44 953</u>	<u>840 235</u>
Oma pääoma yhteensä		2 368 773		2 571 976
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0		0	
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0		61 453	
Saadut ennakot	631 911	752 148		
Ostovelat	189 815	276 680		
Muut velat	44 448	45 758		
Siirtovelat	<u>393 646</u>	<u>1 259 820</u>	<u>473 485</u>	<u>1 609 523</u>
		<u>3 628 593</u>		<u>4 181 499</u>

Taloudellisen aseman tunnusluvut (1 000 euroa)

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Varsinaisen toiminnan tuotot	3322	3022	3583	2519	2364	2 236
Varainhankinnan tuotot	19	19	62	88	131	226
Rahoitustoiminnan tuotot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	106	-4529	29	58	61	130
Omavaraisuusaste	79,1	75,11	76,13	83,12	84,26	85,7

Tunnusluvut Tukiliiton taloudellisesta asemasta ja tuloksesta viime vuosina (1 000 euroa).

Rahastojen toiminta

Apurahojen jako on esitelty vuosiraportin kohdassa Apurahat. Varat apurahiin saatiin Tukiliiton Mirja Martelan rahastosta ja Kauko Kotilaisen rahastosta. Lisäksi Martelan rahaston varoilla tuettiin vertaistukitapahtumia.

Reino, Kerttu ja Leena Pärnäsän rahastosta, jonka varat on tarkoitettu Keski-Suomen alueen toimintaan, jaettiin toiminta-avustuksia Keski-Suomen jäsenyhdistyksille yhteensä 122 000 euroa.

Jenny ja Antti Kuusiston rahasto on ollut osa liiton toimintaa jo 24 vuotta. Rahaston varoja käytettiin jäsenistön ja järjestötoiminnan kannalta keskeisiin palveluihin liiton omassa toiminnassa: jäsenlehtien julkaisuun, aluetoimintaan, vaikuttamistyöhön ja järjestötoiminnan perusedellytysten ylläpitoon mm. toimitiloihin liittyvillä palveluilla.

Uuden, Kauko Kotilaisen rahaston varat kohdennettiin kokonaan liiton 60-vuotisjuhlavuoden kuluihin, eli apurahojen lisäksi taloudellisiin tukiin jäsenyhdistyksille.

Kiinteistöyhtiö

Kehitysvammaisten Tukiliitto on enemmistö-osakas Kiinteistöosakeyhtiö Tulppaanitalossa. Kiinteistöyhtiö hallitsee vuokraoikeudella tonttia Tampereella ja omistaa tontilla olevan rakennuksen eli liiton keskustoimiston. Kiinteistö Oy

Tulppaanitalon osakepääoma jakaantui siten, että liitto omistaa osakkeista 70 % ja Kehitysvammaisten Palvelusäätiö 30 %. Kiinteistöyhtiö on oma hallinto ja se laatii toiminnastaan oman toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen.

Kiinteistöyhtiön tilikauden tappio oli 2 344 euroa (-618 euroa). Kuluja kiinteistöyhtiöllä oli kaikkiaan 152 059 euroa (134 754). Kiinteistön oma pääoma taseessa oli 2 458 058 euroa (2 460 403). Yhtiöllä ei ollut rahoituslainoja.

Rakennuksen laaja peruseräparannus valmistui helmikuussa 2015. Vuonna 2021 uudistettiin rakennuksen ensimmäisen kerroksen neuvottelutilojen AV-tekniikka kokonaisuudessaan vastaamaan nykyaikaisia videoneuvottelu- ja muita vastaavia tarpeita.

Liittohallitus

Puheenjohtajana aloitti vuoden alussa Petri Liukkonen, jonka liittokokous 2020 valitsi puheenjohtajaksi kaudelle 2021 – 2023. Hallituksen valitsemana varapuheenjohtajana toimi Kirsti Rämö.

Hallitus kokoontui kuusi kertaa. Työvaliokunta kokoontui kolme kertaa.

Henkilöstö

Toimintavuosi oli toinen koronavuosi, jonka aikana oli jo totuttu työskentelemään uusilla ta-

Petri Liukkonen puheenjohtaja	
Hartikainen Pirjo	varajäsen Petri Virolainen
Hannu Hyvättinen (12.6. alk.)	varajäsen Esko Käki (12.6. alk.)
Pia Kukkasniemi	varajäsen Teemu Peippo
Hannu Laatonen	varajäsen Arvo Järvinen
Mari Lukkari	varajäsen Outi Marttila
Sini Lyly	varajäsen Veikko Somero
Pieta Natunen	varajäsen Ritva Silvennoinen
Ritva Nevalainen	varajäsen Tuija Myntti
Leena Pekkanen	varajäsen Marita Jurva
Berit Perälä	varajäsen Pia Lehto
Tapio Räfsten	varajäsen Leena Jokipakka
Kirsti Rämö (vara-pj)	varajäsen Veijo Lehtonen
Sari Sepponen	varajäsen Iiro Auterinen
Heikki Suvilehto	varajäsen Ulla Topi
Tuomo Takala	varajäsen Harri Nieminen
Mervi Virtanen	varajäsen Kaarina Korhonen

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n liittohallituksen jäsenet ja kunkin varajäsen 2021.

voilla. Työntekijät tekivät paljon etätöitä. Ta-
pahtumia ja tilaisuuksia järjestettiin alueellisten
rajoitusten puitteissa. Päätoimisia työntekijöitä
työskenteli vuoden lopussa yhteensä 54 (55, 56,
46).

Työaika koulutuksiin käytimme 1,46 pro-
senttia koko työajasta (2,1 %). Sairauspoissaolo-
jen osuus koko työajasta oli 2,6 prosenttia (4,6
%, 5,76 %).

Tukipalvelut

Liitolla ei ollut omaa ammattihenkilöstöä hal-
linnon tukipalveluihin, vaan järjestimme hallin-
non tukipalvelut hankkimalla ne Kehitysvam-
maisten Palvelusäätiöltä. Hankitut tukipalvelut
sisälsivät laajasti erilaisia hallinnon tehtäviä ja
tietojärjestelmiä. Kumppanuus hallinnon teh-
tävissä on tuonut säästöjä ja lisännyt toiminta-
varmuutta tärkeissä prosesseissa. Tuotimme it-
se keskustuomistolla Tulppaanitalossa erilaisia
toimitilapalveluita. Toimitilapalveluilla loim-

Kuvaaja Laura Vesa

Tukiliiton liittohallituksen jäseniä 2021, etualalla
puheenjohtaja Petri Liukkonen upouudessa
valkoisessa Tukiliitto-pelipaidassaan.

me terveelliset ja turvalliset puitteet toiminnal-
le. Palvelut sisälsivät muun muassa aulapalvelua,
siivousta, toimitilahuoltoa, kokouspalvelua, toi-
mistotehtävissä avustamista ja erilaisia myynnin,
markkinoinnin ja logistiikan tehtäviä.

Huomionosoitukset 2021

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry myöntää pronssisia, hopeisia ja kultaisia kunniamerkkejä, Kultatulppaani-tunnustusmerkkejä ja viirejä tunnustukseksi pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta kehitysvammatyössä ja / tai tukijärjestötoiminnassa. Muutamia tarkennuksia:

- Kultaisen kunniamerkin myöntämisestä päättää liittohallitus omasta aloitteestaan.
- Hopeinen ja pronssinen kunniamerkki sekä viiri voidaan myöntää myös muiden aloitteesta.
- Viiri voidaan myöntää myös yhteisölle.
- Kultatulppaani-tunnustusmerkki myönnetään henkilölle, jolle on jo aiemmin myönnetty hopeinen kunniamerkki.
- Pronssisen ja hopeisen kunniamerkin sekä kultatulppaani-tunnustusmerkin mukana tulee kunniakirja.

Kuvaaja Laura Vesa

KULTAISEN KUNNIAMERKIN SAAJAT TUKILIITON 60-VUOTISJUHLASSA KESÄKUUSSA 2021

Tukiliitto myönsi 60-vuotisjuhlissaan kultaisen kunniamerkin seuraaville pitkäaikaisen kehitysvammatyön tekijöille: takarivissä Jyrki Pinomaa, Markku Virkamäki, Veijo Lehtonen ja Jouko Janhonen. Etualalla Kaarina Korhonen, Tuija Rätty, Marja Herala, Päivi Kari ja Timo Rintala. Myös Kaisu Leinonen palkittiin, mutta hän ei päässyt osallistumaan juhlaan Tampere-talossa.

Vuoden aikana Kehitysvammaisten Tukiliiton kultaisen kunniamerkin saivat myös Olli-Pekka Haverinen, Leena Jokipakka, Hannu Kaipiainen ja Taru Vilander. Kultaisen kunniamerkin myöntämisestä päättää liittohallitus omasta aloitteestaan.

Kultainen kunniamerkki**Saaja ja hänen yhdistyksensä**

Olli-Pekka Haverinen, Me Itse ry
Marja Herala, Kehitysvammatuki 57 ry
Jouko Janhonen, Keski-Suomen kehitysvammaisten tuki ry
Leena Jokipakka, Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Hannu Kaipainen, Haminan seudun ERKAT ry
Päivi Kari, Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry
Kaarina Korhonen, Iisalmen kehitysvammaisten tuki ry
Veijo Lehtonen, Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry
Kaisu Leinonen, Kajaanin kehitysvammaisten tuki ry
Jyrki Pinomaa, Luoteis-Uudenmaan kehitysvammaisten tuki ry
Timo Rintala, Kauhavan-Härmän kehitysvammaisten tuki ry
Tuija Rätty, Espoon kehitysvammatuki ry
Markku Virkamäki, Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Taru Vilander, Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry

Kultatulppaani**Huomionosoituksen hakija**

Pirkanmaan kehitysvammaisten tukipiiri
Haminan seudun ERKAT ry
Haminan seudun ERKAT ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry

Huomionosoituksen saaja

Helena Lampinen
Leena Kaipainen
Marja-Liisa Kaistala
Heino Ruuskanen
Tuula Saarentaus
Sirpa Timonen-Nissi

Hopeinen**Huomionosoituksen hakija**

Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Me Itse ry
Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry
Me Itse ry
Kittilän kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Me Itse ry
Me Itse ry
Haminan seudun ERKAT ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry

Huomionosoituksen saaja

Päivi Kaltio
Tuula Karsikko
Jukka Kaukola
Juha-Matti Kivistö
Sami Korhonen
Erkki Laakso
Kai Lehto
Anneli Liukkonen
Jaana Mosorin
Eva Pukkila
Marjo Reunanen
Saini Rikkola
Leila Ruuskanen
Sirpa Sintonen
Kari Tiusanen
Markku Ylinen

Pronssinen**Huomionosoituksen hakija**

Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry

Viiri**Huomionosoituksen hakija**

Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry
Haminan seudun ERKAT ry
Mikkelin seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry
Rovaniemen kehitysvammaisten tuki ry

Huomionosoituksen saaja

Marjo Ahonen
Raija Anttila
Jarno Asunen
Saara Ervasti
Anne Herukka
Pauliina Hintsanen
Päivi Hämäläinen
Johanna Kantanen
Sinikka Lahtinen
Pekka Lehtimäki
Diana Lempinen
Keijo Linja
Arja Panuma
Kai Pihlajamaa
Jukka Siltanen
Pirjo Simonen
Marja-Leena Suoperä
Tarja Valjakka
Antti Ylinen
Raija-Liisa Ylinen
Pertti Östman

Huomionosoituksen saaja

Helena Lääkkö
Esa Muukka
Pekka ja Marjukka Pokkinen
Matti Ruohonen
Lilja Spring-Ollila

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY, TUKIPIIRIT, YHDISTYKSET, JÄSENIÄ 31.12.2020

Tukipiirien ulkopuolella toimivat yhdistykset

YHDISTYKSET, JOTKA EIVÄT KUULU PIIREIHIN

Elvy ry	20
Etelä-Pirkan Rrkat ry	7
Karjaan seudun kehitysvammaisten tuki ry	44
Kehitysvammatuki 57 ry	724
Kokkolan kehitysvammaisten tuki ry	66
Kuopion hoiva ry	159
Suupohjan kehitysvammaisten tuki ry	84
Ähtärin sisupussit ry	41
Yhteensä	1145

VALTAKUNNALLISET YHDISTYKSET

Frax ry	38
Me itse ry	1 109
Suomen Angelman-yhdistys ry	35
Suomen PWS-yhdistys ry	108
Yhteensä	1 291

Tukipiirit ja niissä toimivat yhdistykset

ETELÄ-HÄMEEN TUKIPIIRI RY

Forssan seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	186
Hausjärven kehitysvammaisten tuki ry	33
Heinolan kehitysvammaisten tuki ry	75
Hämeenlinnan seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	266
Janakkalan kehitysvammaisten tuki ry	41
Lahden seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	307
Lopen kehitysvammaisten tuki	15
Riihimäen kehitysvammatuki ry	141
Sysmän kehitysvammaisten tuki ry	70
Piiri yhteensä	1134

ETELÄ-SAVON TUKIPIIRI RY

Joroisten kehitysvammaisten tuki ry	9
Juvan kehitysvammaisten tuki ry	42
Mikkelin seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	220
Mäntyharjun ja Pertunmaan	
kehitysvammaisten tuki ry	53
Punkaharjun kehitysvammaisten tuki ry	22
Rantasalmen kehitysvammaisten tuki ry	39
Savonlinnan kehitysvammaisten tuki ry	38
Piiri yhteensä	423

KAINUUN TUKIPIIRI RY

Kajaanin kehitysvammaisten tuki ry	94
Kuhmon kehitysvammaisten tuki ry	77
Puolangan kehitysvammaisten tuki ry	22
Ristijärven kehitysvammaisten tuki ry	23
Sotkamon kehitysvammaisten tuki ry	19
Suomussalmen	
kehitysvammaisten tuki ry	77
Piiri yhteensä	312

KESKI-SUOMEN TUKIPIIRI RY

Jämsän seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	309
Karstulan kehitysvammaisten tuki ry	85
Keski-Suomen	
kehitysvammaisten tuki ry	252
Keuruun seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	120
Kuhmoisten kehitysvammaisten tuki ry	14
Saarijärven seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	93
Viitasaaren kvt ry	108
Piiri yhteensä	981

KYMEN TUKIPIIRI RY

Anjalankosken	
kehitysvammaisten tuki ry	111
Haminan seudun ERKAT ry	112
litin kehitysvammaisten tuki ry	43
Joutsenon kehitysvammaisten tuki ry	89
Kotkan kehitysvammaisten tuki ry	141
Kouvola seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	79
Kuusankosken	
kehitysvammaisten tuki ry	153
Piiri yhteensä	728

LAPIN TUKIPIIRI RY

Inarin kehitysvammaisten tuki ry	47
Kemijärven kehitysvammaisten tuki ry	97
Kittilän kehitysvammaisten tuki ry	56
Kolarin kehitysvammaisten tuki ry	20
Posion kehitysvammaisten tuki ry	15
Ranuan kehitysvammaisten tuki ry	47
Rovaniemen kvt ry	144
Sallan kehitysvammaisten tuki ry	30
Sodankylän kehitysvammaisten tuki ry	68
Tornion kehitysvammaisten tuki ry	28
Ylitornion kehitysvammaisten tuki ry	22
Piiri yhteensä	574

PIRKANMAAN TUKIPIIRI RY

Hämeenkyrön kehitysvammaisten tuki ry	74
Ikaalisten-Parkanon	
kehitysvammaisten tuki ry	67
Kangasalan seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	178
Mäntän seudun kehitysvammaisten tuki ry	79
Nokian kehitysvammaisten tuki ry	235
Ruoveden-Virtain	
kehitysvammaisten tuki ry	59
Sastamalan seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	81
Tampereen kehitysvammaisten tuki ry	762
Valkeakosken seudun kvt ry	148
Piiri yhteensä	1683

POHJALAISET

KEHITYSVAMMAISTEN TUKIPIIRI RY

Alajärvi-Vimpelin	
kehitysvammaisten tuki ry	34
Halsua-Kaustinen-Vetelin	
kehitysvammaisten tuki ry	75
Ilmajoen kehitysvammaisten tuki ry	41
Jalasjärven kehitysvammaisten tuki ry	47
Jurvan kehitysvammaisten tuki ry	36
Kannuksen kehitysvammaisten tuki ry	26
Kauhajoen kehitysvammaisten tuki ry	119
Kauhavan-Härmäin	
kehitysvammaisten tuki ry	73
Kurikan kehitysvammaisten tuki ry	71
Laihian kehitysvammaisten tuki ry	54
Lappajärven-Evijärven	
kehitysvammaisten tuki ry	12
Lapuan kehitysvammaisten tuki ry	59
Seinäjoen seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	169
Toholammin-Lestijärven	
kehitysvammaisten tuki ry	16
Vaasan seudun	
kehitysvammaisten tuki ry	136
Piiri yhteensä	968

POHJOIS-KARJALAN TUKIPIIRI RY

Ilomantsin-Tuupovaaran	
kehitysvammaisten tuki ry	56
Joensuun kehitysvammaisten tuki ry	151
Juuan kehitysvammaisten tuki ry	30
Keski-karjalan kvt ry	40
Kontiolahden kehitysvammaisten tuki ry	30
Lieksan kehitysvammaisten tuki ry	76
Outokummun kehitysvammaisten tuki ry	57
Polvijärven kehitysvammaisten tuki ry	65
Ylä-karjalan kehitysvammaisten tuki ry	68
Piiri yhteensä	573

POHJOIS-SAVON TUKIPIIRI RY

Iisalmen kehitysvammaisten tuki ry	63
Kaavin kehitysvammaisten tuki ry	31
Keiteleen kehitysvammaisten tuki ry	14
Kiuruveden kehitysvammaisten tuki ry	24
Leppävirran kehitysvammaisten tuki ry	80
Maaningan kehitysvammaisten tuki ry	19
Pielaveden kehitysvammaisten tuki ry	42
Siilinjärven kehitysvammaisten tuki ry	65
Suonenjoen kehitysvammaisten tuki ry	83
Tuusniemen vammaisten tuki ry	25
Varkauden Tuike ry	93
Varpaisjärven kehitysvammaisten tuki ry	16
Vieremän kehitysvammaisten tuki ry	16
Piiri yhteensä	571

POPOKE RY

Haapajärven Erkat ry	49
Haapaveden kehitysvammaisten tuki ry	38
Iin kehitysvammaisten tuki ry	31
Kalajoen kehitysvammaisten tuki ry	52
Kuusamon erityisen tuen tukiyhdistys KET-TU ry	128
Kärsämäen kehitysvammaisten tuki ry	27
Muhoksen kehitysvammaisten tuki ry	62
Oulun kehitysvammaisten tuki ry	448
Pudasjärven kehitysvammaisten tuki ry	64
Pyhäjärven kehitysvammaisten tuki ry	29
Raahen seudun kehitysvammaisten tuki ry	68
Rantsilan kehitysvammaisten tuki ry	11
Reisjärven kehitysvammaisten tuki ry	19
Ruukin kehitysvammaisten tuki ry	20
Taivalkosken kehitysvammaisten tuki ry	29
Utajärven kehitysvammaisten tuki ry	21
Vaalan kehitysvammaisten tuki ry	30
Ylivieskan kehitysvammaisten tuki ry	39
Piiri yhteensä	1165

SATAKUNNAN TUKIPIIRI RY

Eurajoen kehitysvammaisten tuki ry	26
Euran seudun kehitysvammaisten tuki ry	121
Harjavallan seudun kehitysvammaisten tuki ry	133

Huittisten seudun

kehitysvammaisten tuki ry	53
Pohjois-Satakunnan kehitysvammaisten tuki ry	53
Porin seudun kvt ry	97
Rauman seudun kehitysvammaisten tuki ry	82
Piiri yhteensä	565

UUDENMAAN TUKIPIIRI RY

Espoon kehitysvammatuki ry	261
Hyvinkään kehitysvammaisten tuki ry	101
Keski-Uudenmaan kehitysvammaisten tuki ry	180
Kirkkonummen kehitysvammaisten tuki ry	88
Lohjan seudun kehitysvammaisten tuki ry	90
Luoteis-Uudenmaan kehitysvammaisten tukiyhdistys ry	47
Mäntsälän seudun kehitysvammaisten tuki ry	59
Nurmijärven kehitysvammaisten tuki ry	147
Porvoon seudun kvt ry	111
Rinnetuki ry	68
Vantaan kehitysvammaisten tuki ry	229
Piiri yhteensä	138

VARSINAIS-SUOMEN TUKIPIIRI RY

Kaarinan kehitysvammaisten tuki ry	99
Killin kehitysvammaisten tuki ry	242
Loimaan seudun kehitysvammaisten tuki ry	79
Salon kehitysvammaisten tuki ry	142
Someron seudun kehitysvammaisten tuki ry	97
Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry	432
Uudenkaupungin seudun kehitysvammaisten tuki ry	80
Piiri yhteensä	1171

Tukiliiton jäsenmäärä viime vuosina

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Tukiliitto, henkilöjäsenet yhteensä	14 654	15 115	16 277	16 482	16 772	16 748

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY

Tule mukaan paikalliseen yhdistykseen ja samalla suureen valtakunnalliseen kansalais- ja ihmisoikeusjärjestöön. Yhdessä voimme muuttaa maailmaa.

Vertaistuki ja vaikuttaminen ovat Tukiliiton toiminnan ydin. Tukiyhdistykset toimivat kehitysvammaisten ihmisten – lasten, nuorten ja aikuisten – ja heidän läheistensä yhdyssiteenä ja etujärjestönä.

Jäsenenä saat ajantasaista tietoa oikeuksien valvonnasta, palveluista, sosiaaliturvasta sekä paikallisista ja valtakunnallisista tapahtumista. Voit valita jäsenlehdeksi joko laadukkaan, yleiskielisen Tukiviestin tai selkokielellisen Leijan, joka on palkittu Vuoden selväsanaisena. Sateenvarjomme alla toimii monia sosiaalisen median verkostoja.

Meitä on noin 15 000 ympäri Suomen. Paikallisten tukiyhdistysten lisäksi jäsenyhdistyksiimme kuuluu valtakunnallisia harvinaisten kehitysvammaryhmien yhdistyksiä sekä kehitysvammaisten ihmisten oma Me Itse ry.

Tavoitteemme ovat

- kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden sekä perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen
- se, että perheet saavat tarvitsemansa tuen.

Työmme perusta on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus. Yhdenvertaisuus ei ole maailmassa valmiina, se vaatii tekoja. Kehitysvammaisten Tukiliitto rakentaa kaikkien yhteistä maailmaa, jossa jokainen kuuluu joukkoon.

Yhdistyksemme, joita on noin 160, toimivat koko Suomen alueella.

Yhdistyksissä ihmiset saavat ja antavat vertaistukea – vaihtavat kokemuksia ja hyväksi koettuja arjen ratkaisuja –, järjestävät toimintaa ja tapahtumia ja vaikuttavat oman alueensa päätöksentekoon kehitysvammaisia ihmisiä ja heidän läheisiään koskevissa asioissa.

Tule mukaan!

Tule mukaan! Lähde tukijaksi!
Toimintaamme tukevat yksityiset lahjoittajat ja
sosiaali- ja terveysministeriö
Veikkauksen tuotolla.